

LA MOTIVACIÓ
PER ASSOLIR UNS
OBJECTIUS I EL 27-S

David Bueno i
Torrens

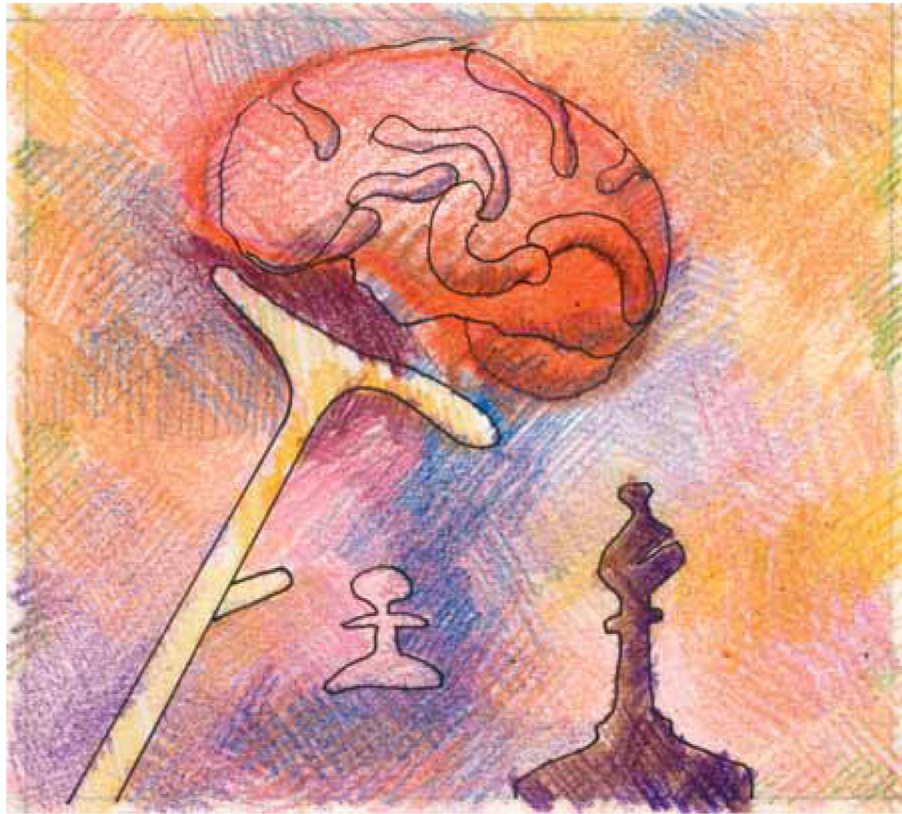
Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència

Assumir el risc

El risc forma part de la nostra vida, la qual cosa ens obliga constantment a valorar-lo i gestionar-lo, encara que sovint ho fem de manera preconscient. En tota situació de risc es poden produir guanys i pèrdues, en funció de com el gestionin les persones implicades. Curiosament, o potser per això darrer, un dels factors que activen amb més intensitat els circuits cerebrals de la motivació és, precisament, la sensació de risc. Sense una percepció subjectiva de risc, la motivació que sentim per qualsevol cosa és molt menor. El procés polític i nacional en què estem immersos és, sens dubte, un paradigma de tot això. ¿Hi ha, però, diferències generals entre les diferents cultures en la manera d'assumir i gestionar el risc? Un treball acabat de publicar a la revista *Cognition* indica que la manera que tenen les diferents civilitzacions de valorar l'audàcia dels seus membres condiciona la forma com resolen les situacions de risc, amb enfrontaments o alternativament a través del diàleg, i també el grau de risc que estan disposats a assumir. En aquest context, els autors del treball defineixen *civilització* com un grup de països que comparteixen uns valors similars, i n'estableixen nou: occidental, llatina, africana, musulmana, xinesa, hindú, ortodoxa, budista i jueva (una classificació discutible i que ha estat discutida).

ELS INVESTIGADORS van examinar la manera com jugadors originaris d'aquestes diferents civilitzacions van assumir i gestionar el risc en més de 650.000 partides d'escacs realitzades arreu del món. Van triar els escacs perquè és un joc d'estratègia i confrontació, on cada jugada suposa una situació de risc –el risc de perdre o alternativament de guanyar–. A més, s'utilitzen les mateixes regles a tot el món, i l'estratègia de joc es pot abordar de maneres molt diferents, de les jugades més conservadores a les més imaginatives i arriscades.

SEGONS ELS RESULTATS que han obtingut, la civilització que amb més freqüència evita les confrontacions –la

JOAN OLLER

qual cosa s'estableix en funció del moment en què el jugador proposa taules– és l'ortodoxa, seguida de la llatina i l'occidental; i les que ho fan amb menys freqüència són, en ordre creixent de confrontació, la hindú, l'africana i, curiosament, la budista. Pel que fa a les situacions de risc, en termes globals la civilització més conservadora i que menys s'arrisca és la jueva, seguida de la xinesa i l'ortodoxa, i les que més ho fan són, en ordre creixent de risc, la llatina, la hindú i, no-

vament, la budista. Segons els autors del treball, les diferències no es troben en la percepció de risc, sinó en el nivell de tolerància que les persones tenen respecte al risc. Dit d'una altra manera, les diferències són degudes a la forma com s'accepta la inevitable arribada de les vicissituds de la vida. Tant els occidentals com també els llatins (no sabria dir en quina d'aquestes dues civilitzacions estem inclosos o hi voldríem estar) es troben en un terme intermedi.

SIGUI COM SIGUI, tal com esmentava al principi de l'article, diversos estudis neurocientífics han demostrat que una de les principals fonts de motivació de totes les persones és, precisament, la percepció que en una decisió determinada hi ha un cert nivell de risc. Sense una percepció de risc es produeix la desmotivació del cervell. No ens desmotivem ara, per tant. El risc que assumim amb la decisió del proper dia 27, gestionat amb audàcia i racionalment, bé s'ho mereix.

Una de les principals fonts de motivació de totes les persones és, precisament, la percepció que en una decisió determinada hi ha un cert nivell de risc